

1 תקנות הירושה, התשנ"ח-1998

בתוקף סמכותי לפי סעיפים 73ד, 76, 91 ו-160 לחוק הירושה, התשכ"ה-1965, סעיף 26 לחוק בית המשפט לעניני משפחה, התשנ"ה-1995, סעיף 108 לחוק בתי המשפט [נוסח משולב], התשמ"ד-1984, ובאישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת לענין מועדים שבסדרי דין, אני מתקין תקנות אלה:

פרק א': פרשנות ותחולה

1. הגדרות

[תיקונים: התשע"ה (מס' 2), התשפ"ד (מס' 2)]

בתקנות אלה -

"אדם שמונה לו אפוטרופוס", "אדם שמונה לו תומך בקבלת החלטות", "ממנה בייפוי כוח מתמשך", "קטין" - כמשמעותם בחוק הכשרות המשפטית והאפוטרופסות, התשכ"ב-1962;
"אזור פעולה של רשם" - כמשמעותו בסעיף 65א לחוק;
"בית המשפט" - בית המשפט לעניני משפחה;
"בית דין דתי" - כמשמעותו בסעיף 155(1) לחוק;
"החוק" - חוק הירושה, התשכ"ה-1965;
"חסוי", "קטין" - (נמחקה);
"טופס" - טופס שבתוספת הראשונה;
"ירוש" - לרבות זוכה על פי צוואה, לפי הענין;
"חוק בית המשפט לעניני משפחה" - חוק בית המשפט לעניני משפחה, התשנ"ה-1995;
"הממונה הארצי" - הממונה הארצי לעניני ירושה כמשמעותו בסעיף 65א לחוק;
"המרשם הארצי" - כמשמעותו בסעיף 73ד לחוק;
"נעדר" - אדם שזהותו או מקום הימצאו אינם ידועים או אדם הנמצא מחוץ לגבולות ישראל ומחמת התנאים השוררים במקום הימצאו, ואשר עליהם אין לו שליטה, אין הוא מסוגל לטפל בעניניו;
"רשם לעניני ירושה" או "רשם" - כמשמעותו בסעיף 65א לחוק;
"תקנות סדר הדין האזרחי" - (נמחקה).

2. תחולתן של התקנות

[תיקון התשפ"ד (מס' 2)]

(א) בקשות ותובענות לפי החוק (להלן - עניני ירושה), יוגשו והדיון בהן יתנהל, לפי תקנות אלה.
(ב) על אף האמור בתקנת משנה (א), על עניני ירושה המתנהלים בבית המשפט, יחולו תקנות בית המשפט לעניני משפחה (סדרי דין), התשפ"א-2020 במידה שאין בהן סתירה לתקנות אלה.

פרק ב': המרשם הארצי

3. הממונה הארצי

(א) לשם ניהול המרשם הארצי יפעל הממונה הארצי בתפקידים ובסמכויות שהוענקו לו בחוק ובתקנות אלה.

(ב) ואלה סמכויותיו ותפקידיו של הממונה הארצי:

- (1) הקמת לשכות רשמים לעניני ירושה בכל אזורי פעולתם;
- (2) קביעת נוהלי עבודת הרשמים לעניני ירושה לרבות נוהלי העברת תיקים מרשם לרשם;
- (3) מתן הנחיות למשנה לממונה הארצי לענין הפעלת סמכויותיו;
- (4) קביעת נהלים להעברת תיקים ומסמכים לבית המשפט וקבלתם ממנו, בהתייעצות עם מנהל בתי המשפט;
- (5) הסדרת כל ענין אחר הדרוש לצורך מילוי תפקידיו של הממונה הארצי לפי החוק.

4. פרטי המרשם הארצי

(א) המרשם הארצי יכלול מידע ממוחשב של צוואות שהופקדו לפי סעיף 21 לחוק, של זכרונות דברים שהופקדו לפי סעיף 23(ב) לחוק, של צוואות שנמסרו לפי סעיף 75 לחוק, של בקשות לצווי ירושה ולצווי קיום שהוגשו וכן של צווי ירושה, צווי קיום וצוויי למינני מנהלי עזבונות, שנתנו בתי משפט, בתי דין דתיים או רשמים לעניני ירושה.

(ב) במרשם הארצי יצינו -

- (1) לענין הפקדת צוואה וזכרון דברים - הפרטים שנקבעו בתקנה 6;
- (2) לענין מסירת צוואה - הפרטים שנקבעו בתקנה 8;
- (3) לענין בקשה לצו ירושה או צו קיום - פרטים אלה:
 - (א) שמו של המוריש ומספר תעודת זהותו או דרכונו (להלן - פרטי זהות), מקום מושבו במועד פטירתו ותאריך פטירתו;
 - (ב) פרטי זהות של המבקש, מענו וענינו בבקשה;
 - (ג) אם ישנו מיופה כוח - שמו ומענו;
 - (ד) הרשם לעניני ירושה או בית הדין שאליו הוגשה הבקשה; מועד הגשת הבקשה;
 - (ה) אם הועברה הבקשה לבית המשפט לפי סעיף 67א לחוק - מועד ההעברה ובית המשפט שאליו היא הועברה;
- (4) לענין צו ירושה, צו קיום וצו למינני מנהל עזבון פרטים אלה:
 - (א) פרטי זהות של המוריש;
 - (ב) פרטי זהות של מנהל העזבון;
 - (ג) תאריך מתן הצו ובידי מי ניתן.

5. סודיות, בירור ועיון

(א) צוואות וזכרונות דברים על צוואות שבעל פה שהופקדו אצל רשם לעניני ירושה, וכל התיקים והרישומים הנוגעים להם, לרבות המרשם הארצי, יישמרו בסוד וכל עוד המצווה בחיים לא תימסר כל ידיעה עליהם.

(ב) לאחר מותו של אדם רשאי מעוניין בדבר לקבל את פרטי המרשם הארצי הנוגעים למנוח.

(ג) מת מצווה שצוואתו הופקדה או נמסרה, רשאי מעוניין בדבר להגיש לרשם לעניני ירושה בקשה לעיין בצוואה; בבקשה כאמור יצוין הענין שיש למבקש בעיון; ראה הרשם כי למבקש ענין בדבר, רשאי הוא להתיר לו לעיין בצוואה, כולה או חלקה, כפי שיקבע הרשם ורשאי הוא להורות על מסירת העתק צילומי למבקש מהחלק שהתיר לעיון; עיון כאמור ייעשה בנוכחותו של עובד לשכת הרשם.

פרק ג': הפקדה, עשייה ומסירה של צוואות

(תיקונים: התשע"ד, התשע"ט)

(א) המבקש להפקיד צוואתו אצל רשם לעניני ירושה יתייצב במשרדי הרשם לעניני ירושה כשבדיו הצוואה המקורית; המצוה יחקר על פרטי זהותו וימסור את הצוואה לעובד שהרשם הסמיך לשם כך (בתקנה זו - עובד הרשם).
 (ב) לפני הפקדתה במעטפה אצל הרשם, הצוואה תיסרק באמצעות סריקה ממוחשבת לשם גיבוי הצוואה המקורית, באופן שמקיים דרישות אלה:

- (1) עובד הרשם שסרק את המסמך אישר שהמסמך נסרק מהמקור בשלמותו;
- (2) ננקטו אמצעים סבירים כדי להבטיח את שמירת קובץ המחשב בצורה הנאמנה למקור ולא ניתן לשנות את תוכן המסמך לאחר מועד הסריקה;
- (3) בלי לגרוע מהוראות תקנות הגנת הפרטיות (אבטחת מידע), התשע"ז-2017, ננקטו באופן סדיר אמצעי הגנה סבירים לאבטחת המסמך מפני חדירה לקובץ המחשב ושיבוש בעבודת המחשב העלולים לפגום באמנות קובץ המחשב למקור, ומפני עיון במסמך בידי אדם שאינו מוסמך לכך;
- (4) מצוין על גבי קובץ המחשב מועד סריקתו;
- (5) אם חל מעבר מטכנולוגיה לטכנולוגיה, ננקטו אמצעים סבירים כדי להבטיח את נאמנות קובץ המחשב למקור ואת נאמנות מועד הסריקה כאמור;
- (6) תועדו הפעולות המפורטות בפסקאות (1) עד (5).

(ג) לאחר סריקתה, הצוואה תוכנס למעטפה שתיסגר ותחתם בחותמת הרשם לעניני ירושה או עובד הרשם שהוא הסמיכו לכך; על המעטפה יצונו פרטי זהותו ומענו של המפקיד ותאריך ההפקדה ויחתמו עליה הרשם לעניני ירושה או עובד הרשם שהוא הסמיכו לכך והמפקיד.

(ד) דבר ההפקדה יירשם במרשם הארצי וינתן למפקיד אישור על הפקדת הצוואה.

(ה) הוראות תקנה זו יחולו, בשינויים המחויבים לפי הענין, על הפקדה של זכרון דברים האמורה בסעיף 23(ב) לחוק, ובלבד שעל המעטפה יצוין גם שמם ומענם של העדים.

(ו) מי שהפקיד את צוואתו אצל רשם לעניני ירושה רשאי לקבלה בחזרה על פי בקשה בכתב; הרשם לעניני ירושה יחקר את זהותו של המבקש, ימסור לידיו את צוואתו כנגר חתימתו לאישור קבלת הצוואה, ויודיע על כך למרשם הארצי; דבר ההפקדה יימחק מהמרשם הארצי וקובץ המחשב המכיל את הצוואה הסרוקה יימחק לצמיתות ממחשבי הרשם לעניני ירושה.

(ז) בתקנה זו, "סריקה ממוחשבת" ו"קובץ מחשב" - כהגדרתם בתקנה 3א לתקנות העדות (העתקים צילומיים), התש"ל-1969.

(תיקון התשע"ד)

- (א) המבקש להפקיד צוואתו אצל רשם לעניני ירושה יגיש לו בקשה על כך בכתב.
- (ב) המבקש יוזמן להתייצב אצל הרשם לעניני ירושה, להיחקר על פרטי זהותו ולמסור את הצוואה כשהיא במעטפה סגורה וחתומה בשעווה או באמצעי אחר הדומה לכך במהותו, ובחותמת הרשם לעניני ירושה.
- (ג) על המעטפה יצונו, פרטי זהותו ומענו של המפקיד, תאריך ההפקדה ובפני מי נעשתה הצוואה ככל שהדבר ידוע ויחתמו עליה הרשם לעניני ירושה והמפקיד.
- (ד) דבר ההפקדה יירשם במרשם הארצי וינתן למפקיד אישור על הפקדת הצוואה.

(ה) הוראות תקנה זו יחולו, בשינויים המחויבים לפי הענין, על הפקדה של זכרון דברים האמורה בסעיף 23(ב) לחוק, ובלבד שעל המעטפה יצוין גם שמם ומענם של העדים.

(ו) מי שהפקיד את צוואתו אצל רשם לעניני ירושה רשאי לקבלה בחזרה על פי בקשה בכתב; הרשם לעניני ירושה יחקור את זהותו של המבקש, ימסור לידיו את צוואתו כנגר חתימתו לאישור קבלת הצוואה, ויודיע על כך למרשם הארצי; דבר ההפקדה יימחק מהמרשם הארצי.

6א. הפקדת צוואה שנחתמה בחתימה אלקטרונית מאושרת

[תיקון התש"ף (מס' 2)]

(א) המצווה רשאי להפקיד צוואה שנחתמה בחתימה אלקטרונית מאושרת של הרשות, באופן מקוון באמצעות אתר האינטרנט של האפוסטרופוס הכללי, בעצמו או באמצעות הרשות.

(ב) הפקדת צוואה כאמור בתקנת משנה (א) באמצעות רשות, תיעשה לבקשת המצווה ועל חשבונו, בתוך 30 ימים מיום עשיית הצוואה.

(ג) הפקדה כאמור בתקנת משנה (א) תכלול הזדהות של המצווה או של הרשות לפי הענין.

6ב. הפקדה מרחוק של צוואה

[תיקונים: התש"ף (מס' 2), (מס' 3), התשפ"א]

(א) על אף האמור בתקנה 6, מי שעשה צוואה רשאי להפקידה מרחוק אצל הרשם לעניני ירושה.

(ב) ההפקדה מרחוק תהיה באמצעות שליחת מסמך אלקטרוני עם העתק צבעוני סרוק של הצוואה באופן מקוון באמצעות אתר האינטרנט של האפוסטרופוס הכללי; ההפקדה מרחוק תכלול הזדהות של המצווה או הרשות, לפי הענין ברמת ודאות גבוהה; המצווה או הרשות ימסרו את הצוואה המקורית להפקדה במשרדי הרשם לעניני ירושה בתוך 45 ימים מיום ההפקדה מרחוק כאמור.

(ג) נמסרה הצוואה המקורית, כאמור בתקנת משנה (ב), יימחק קובץ המחשב המכיל את העתק הצוואה ממחשבי הרשם לעניני ירושה, ותחול תקנה 6(ב) עד (ז); לא נמסרה הצוואה המקורית בתוך 45 ימים כאמור, דבר ההפקדה יימחק מהמרשם הארצי וקובץ המחשב המכיל את העתק הצוואה יימחק ממחשבי הרשם לעניני ירושה.

7. עשיית צוואה בפני רשות

(א) המבקש לעשות צוואה בפני בית משפט, רשם של בית משפט, חבר בית דין דתי או רשם לעניני ירושה (להלן - רשות), יגיש לרשות בקשה על כך בכתב ויפרט בבקשתו אם דברי הצוואה יהיו בעל פה או בכתב.

(ב) הצוואה תיעשה בפני שופט, רשם של בית משפט, רשם לעניני ירושה או חבר בית דין דתי, ודברי הצוואה כפי שהוגשו לרשות או נרשמו בידיה (להלן - נוסח הצוואה) יימסרו למצווה.

(ג) תיק הבקשה יהיה תיק נפרד אשר יכלול את פרוטוקול הדיון אשר יפרט את דרך עשיית הצוואה לרבות הצהרת המצווה כי הצוואה נעשתה ברצון חופשי; נוסח הצוואה לא יצורף לתיק.

8. מסירת צוואה

מי שחייב למסור צוואה לפי סעיף 75 לחוק, יגיש את המסמך שבידו לרשם לעניני ירושה בציון פרטי זהותו ומענו וכן שמו של המצווה ויקבל אישור על המסירה; דבר המסירה יירשם במרשם הארצי; המסמך האמור יישמר בדרך שנשמרות צוואות מופקדות.

9. הודעה על הימצאות צוואה

[תיקונים: התשס"א, התשע"ה (מס' 3), התשע"ט התשפ"ד (מס' 2)]

(א) היו במרשם הארצי צוואה או זכרון דברים על צוואה שבעל פה ונדע לרשם לעניני ירושה על מותו של המצווה, ונתמלאו התנאים שבסעיף 76 לחוק, יפתח הרשם לעניני ירושה את המעטפה, יעיין בה, ימסור עליה הודעה בדואר רשום לזוכים על פיה, ואם חזרה הודעה שנשלחה לזוכה, יודיע הרשם על הצוואה באתר האינטרנט של הרשם לעניני ירושה.

(1א) ואולם רשאי הרשם לעניני ירושה לקבוע כי במקרים המפורטים להלן, לא נדרש למסור הודעה או לפרסם באתר האינטרנט שלו כאמור:

(1) אם מבוקש לקיים צוואה מאוחרת לצוואה המופקדת וקיימת זהות בין שתי הצוואות מבחינת הזוכים וחלקיהם;

(2) אם האפוטרופוס הכללי מנהל את נכסי הזוכה לפי הצוואה לפי סעיפים 6 או 7 לחוק האפוטרופוס הכללי, התשל"ח-1978, לא נדרש למסור הודעה או לפרסם ברשומות כאמור, לגבי אותו זוכה.

(ב) הרשם לעניני ירושה יערוך פרוטוקול על דבר פתיחת הצוואה והעיון בה ויצרף אליו העתק מההודעה לזוכים ואישור מסירתה ואם פורסמה הודעה באתר האינטרנט של הרשם לפי תקנת משנה (א) - יתעד בפרוטוקול כי פורסמה הודעה כאמור.

(ג) נודע לרשם לעניני ירושה על מותו של המצווה כאמור בתקנת משנה (א), והצוואה המקורית שהופקדה הושמדה, הושחתה או שלא ניתן לאתרה, יפתח הרשם את קובץ המחשב המכיל את הצוואה הסרוקה, ויחולו על צוואה סרוקה שנפתחה כאמור הוראות תקנות משנה (א) עד (ב).

פרק ד': הגשת תובענה לבית המשפט

10. מקום השיפוט

[תיקונים: התשס"א, התשס"א (מס' 2)]

(א) תובענה בעניני ירושה תוגש לבית המשפט שבתחום שיפוטו היה מושבו של המוריש במותו; לא היה מושבו של המוריש בארץ תוגש התובענה לבית המשפט שבתחום שיפוטו נמצאים נכסים מנכסי העזבון.

(1א) היה מושבו של המוריש במותו באזור, כמשמעותו בתוספת לחוק להארכת תוקפן של תקנות שעת חירום (יהודה והשומרון וחבל עזה - שיפוט בעבירות ועזרה משפטית), התשכ"ח-1967 (להלן - האזור), תוגש התובענה לבית המשפט שאזור פעולתו הוא הקרוב למקום שבו היה מושבו של המוריש במותו.

(ב) תובענה בעניני ירושה שהועברה מרשם לעניני ירושה לפי סעיף 67 לחוק וכן ערעור על החלטת רשם לעניני ירושה יוגשו (לבית המשפט) $\frac{4}{4}$ המוסמך לפי תקנת משנה (א).

(ג) תובענה חדשה נוספת בעניני ירושה, תוגש כאמור בסעיף 6(ד) לחוק בית המשפט לעניני משפחה, התשנ"ה-1995; ראה בית המשפט כי בית משפט אחר דן בתובענה קודמת בעניני ירושה, בין שנסתיים בה הדיון ובין שהיא עדיין תלויה ועומדת, יעביר את התובענה לאותו בית משפט אשר ימשיך לדון בה מהשלב שאליו הגיע בית המשפט שהעבירה, אלא אם כן מצא, מטעמים מיוחדים שיירשמו, כי לשם בירור התובענה עליו לדון בה כאילו הובאה לפניו לכתחילה.

(ד) על אף האמור בתקנות משנה (א), (ב) ו-(ג), רשאי בית המשפט להורות על העברת הדיון לבית משפט אחר אם כל הצדדים או רובם מתגוררים מחוץ לתחום השיפוט.

11. פתיחת תיק עזבון

(א) תובענות בעניני ירושה יוצרפו לתיק משפחה אחד שייקרא תיק עזבון ויכלול תיק עיקרי ותיקי משנה.

(ב) בתובענה חדשה נוספת בעניני ירושה, יציין מביא ההליך את מספרו של התיק העיקרי בבית המשפט שבו נדונה תובענה קודמת.

(ג) תובענה ראשונה תקבל מספר של תיק עיקרי, וכל תביעה נוספת תקבל מספר של תיק משנה לתיק העיקרי; בקשות לסעד ביניים יצורפו לתיק העיקרי או לתיק המשנה שבמסגרתו הוגשו, לפי הענין; הוראות תקנת משנה זו לא יחולו על בקשה לעשיית צוואה לפי תקנה 7.

12. סעדים בשל תביעות שונות

סימן א': הגשת בקשה לרשם לעניני ירושה

תובענה מן המפורטות להלן, תוגש בתביעה נפרדת, יהיה מספר הענינים בה אשר יהיה:

- (1) תובענה לעשיית צוואה;
- (2) תובענה למתן צו ירושה או צו קיום והתנגדות;
- (3) תובענה להצהרת מוות;
- (4) תובענה להוכחת מותו של אדם וזמן מותו;
- (5) תובענה להוכחת צוואה;
- (6) תובענה למזונות או למדור מן העזבון ומן היורשים;
- (7) תובענה למינוי מנהל עזבון והתנגדות למינוי;
- (8) תובענה לתיקון צו ירושה או צו קיום והתנגדות;
- (9) ערעור על החלטת רשם לעניני ירושה;
- (10) תובענה אחרת בעניני ירושה לרבות תובענה שעילתה סכסוך בקשר לירושה, יהיו הצדדים אשר יהיו.

פרק ה': צו ירושה וצו קיום

סימן א': הגשת בקשה לרשם לעניני ירושה

13. הרשם לעניני ירושה המוסמך

[תיקון התשס"א (מס' 2)]

(א) בקשה לצו ירושה או לצו קיום תוגש לרשם לעניני ירושה שבאזור פעולתו היה מושבו של המוריש במוותו; לא היה מושבו של המוריש בארץ, תוגש הבקשה לרשם לעניני ירושה שבאזור פעולתו נמצאים נכסים מנכסי העזבון.
(א1) היה מושבו של המוריש במוותו באזור, תוגש הבקשה לרשם לעניני ירושה שאזור פעולתו הוא הקרוב למקום שבו היה מושבו של המוריש במוותו.
(ב) נמצאו נכסים מנכסי העזבון באזורי פעולתם של רשמים לעניני ירושה שונים והוגשה בקשה בקשר לעזבון פלוני לאחד מהם, לא יהיו עוד האחרים מוסמכים לענין אותו עזבון.
(ג) על אף האמור בתקנות משנה (א) ו-(ב), רשאי הממונה הארצי, על פי בקשת צד לבקשה להורות על העברתה לרשם באזור פעולה אחר, אם כל המבקשים או רובם מתגוררים מחוץ לאזור הפעולה של הרשם לעניני ירושה המוסמך או מטעמים מיוחדים אחרים שיירשמו.

14. הגשת בקשה

[תיקונים: התשס"א, התשע"ה (מס' 2), (מס' 3), התשע"ו, התש"ף, התשפ"ד (מס' 2)]

(א) בקשת צו ירושה או צו קיום או בקשת שניהם כאחד תהיה ערוכה לפי טופס 1 או 2 או באופן מקוון לפי הוראות תקנת משנה (ד); העובדות הכלולות בבקשה יאומתו בהצהרה של המבקש ושל אדם אחר, אם קיימות עובדות הכלולות בבקשה שאינן בידיעתו האישית של המבקש; היה מי מן היורשים קטין, אדם שמונה לו אפוטרופוס, ממנה ביפיו כוח מתמשך שנכנס

לתוקף או נעדר - יציין זאת המבקש בבקשה.

(ב) לא תקובל בקשה לצו ירושה או לצו קיום אלא אם כן התמלאו כל אלה:

- (1) כל הפרטים הנדרשים לפי הטופס שנקבע בתקנת משנה (א) מולאו כהלכה וצורפו לטופס כל המסמכים הנדרשים לפי תקנות אלה;
- (2) צורפה תעודת פטירה או הצהרת מוות לאימות פטירתו של המוריש ושל כל אדם אחר שיש להוכיח את פטירתו וזמן מותו, מאושרת כדין, או צורפה בקשה להוכיח באופן אחר את עובדת מותו וזמן מותו של המוריש או של כל אדם כאמור, לפי סעיף 68(א) לחוק, או החלטה שנתן בית המשפט בבקשה כאמור;
- (3) היתה הבקשה לצו קיום - צורפה הצוואה המקורית, או בקשה להתיר את הוכחת הצוואה או החלטה שנתן בית המשפט בבקשה כאמור, או צו קיום שניתן על ידי ערכאה שיפוטית או רשות מוסמכת מחוץ לישראל בצירוף הוכחת צו הקיום האמור בדרך של הוכחת תעודת חוץ, והכול לפי סעיף 68(ב) לחוק; הופקדה או נמסרה צוואה לרשם לעניני ירושה, יציין זאת המבקש בבקשתו ויצרף העתק הימנה;
- (4) צורף אישור על משלוח הודעה בדבר הגשת בקשה לצו קיום או הגשת בקשה לצו ירושה, לפי העניין, בדואר רשום או תצהיר של המבקש או של אדם אחר כי הוא מסר אישית הודעה כאמור ליורשים, לזוכים או לבני משפחה כמפורט בפסקאות משנה (א) או (ב) (בפסקה זו - אישור מסירה); הודעות כאמור ישלחו כמפורט להלן:

- (א) בבקשה לצו קיום, יימסרו הודעות לזוכים על פי הצוואה שנערכו לפי טופס 3 לתוספת הראשונה; בבקשה לצו ירושה, יימסרו הודעות ליורשים שפורטו בבקשה שנערכו לפי טופס 3א לתוספת הראשונה; הודעה שנשלחה לזוכים על פי הצוואה תכלול העתק של הצוואה כמפורט בטופס 3 האמור, והודעה שנשלחה ליורש לפי דין תכלול פירוט בדבר חלקו של היורש בעיזבון כמפורט בטופס 3א האמור;
- (ב) לא היה בין הזוכים על פי הצוואה אחד מאלה: ילדים של המוריש, צאצאיהם, הורי המוריש, צאצאיהם, או בן זוג של המוריש - יצורף גם אישור מסירה לילדי המוריש ולמי שהיה במות המוריש בן זוג; לא הניח המוריש בן זוג או ילדים, יצורף אישור מסירה להורי המוריש, ואם גם לא הניח הורים, יצורף אישור המסירה לאחיו; הודעה לפי פסקת משנה זו תהיה ערוכה לפי טופס 3ב לתוספת הראשונה;

(5) היה המבקש מיוצג על ידי עורך דין - צורף לבקשה יפוי כוח;

(6) שולמה האגרה שנקבעה וכן שולמו הוצאות הפרסום כאמור בתקנה 17;

- (7) במרשם הארצי אין רישום בדבר הגשת בקשה קודמת לצו ירושה או לצו קיום לרשם לעניני ירושה או לבית דין דתי, בענין אותו עזבון.

(ג) מבקש הרוצה לזכות בחלקו של יורש שנפטר אחרי מות המוריש, יצרף לבקשתו צו ירושה או צו קיום מאושר כדין, לגבי אותו יורש.

(ד) מבקש רשאי להגיש לרשם לעניני ירושה בקשה מהבקשות המנויות בתוספת השנייה באופן מקוון באמצעות אתר האינטרנט של האפוטרופוס הכללי; ואולם היה המבקש מיוצג על ידי עורך דין, יוגשו בקשות כאמור מטעמו באופן מקוון בלבד; על הגשת בקשה כאמור בתקנת משנה זו יחולו הוראות אלה:

- (1) הוגשה הבקשה באופן מקוון, יצורפו המסמכים הנדרשים כאמור בתקנות משנה (ב) ו-(ג), למעט צוואה מקורית, באופן מקוון באמצעות אתר האינטרנט האמור; צירוף צוואה מקורית בהתאם להוראות תקנה 14(ב)
- (2) ייעשה בדרך של מסירתה לרשם לעניני ירושה בתוך 7 ימים ממועד הגשת הבקשה באופן מקוון כאמור;
- (3) המבקש ישמור את המסמכים המקוריים שהעתק מהם צורף לבקשה ויצגם לרשם לעניני ירושה אם יידרש לכך;

(3) עם קליטת הבקשה שהוגשה באופן מקוון, יומצא לשולח, באופן מקוון, אישור על הגשת הבקשה, שבו

15. תצהירים לאימות פטירה

- (א) בקשה להוכחת עובדת מותו של אדם וזמן מותו תוגש לרשם או לבית המשפט כשהענין הועבר אליו לפי סעיף 67א לחוק, ותלווה בתצהירים של המבקש ושל אדם אחר, שבהם יפורטו נסיבות המוות וזמנו והטעמים המיוחדים לאי-המצאת תעודת הפטירה או הצהרת מוות.
- (ב) בבדיקת הבקשה רשאי לעניני ירושה או בית המשפט, לפי הענין, לברר את העובדות המצוינות בתצהירים ורשאי הוא להזמין את המצהירים ולחקרם.

16. הודעת הסתלקות

[תיקון התשפ"ד (מס' 2)]

- (א) המסתלק מחלקו בעזבון יגיש הודעת הסתלקות לרשם לעניני ירושה או לבית המשפט כשהענין הועבר אליו לפי סעיף 67א לחוק.
- (ב) בהודעת הסתלקות יפורטו פרטי זהותו של המסתלק, שיעור ההסתלקות, ואם הסתלק לטובת בן-זוגו של המוריש, ילדו או אחיו, יציין במפורש לטובת מי הסתלק; הודעת ההסתלקות תהיה בתצהיר.
- (ג) היה המסתלק קטין, אדם שמונה לו אפוטרופוס, ממנה ביפוי כוח מתמשך שנכנס לתוקף, אדם שמונה לו תומך בקבלת החלטות או פסול-דין, תצוין עובדה זו בהודעת ההסתלקות.
- (ד) היה המסתלק קטין, אדם שמונה לו אפוטרופוס, ממנה ביפוי כוח מתמשך שנכנס לתוקף או פסול דין - הבקשה לאישור הודעת הסתלקות תוגש לבית המשפט.

17. פרסום בקשות

(תיקונים: התשס"א, התשע"ה, התשפ"ד)

- (א) הודעה על הגשת בקשה לצו ירושה או לצו קיום תפורסם באתר האינטרנט של האפוטרופוס הכללי וברשומות; ההודעה תכלול הזמנה להגשת כתב התנגדות בתוך תקופה של שבועיים מיום הפרסום או תקופה ארוכה יותר, לפי קביעת הרשם לעניני ירושה.
- (ב) הוגשה הבקשה לצו ירושה או לצו קיום לבית דין דתי, תפורסם ההודעה, נוסף על האמור בתקנת משנה (א), גם באתר האינטרנט של בית הדין הדתי.
- (ג) הוצאות הפרסום יחולו על המבקש, ואולם אם ניתן למבקש פטור מחובת תשלום אגרה לפי תקנה 4 לתקנות הירושה (אגרות הרשם לעניני ירושה), התשנ"ח-1998, יחולו הוצאות הפרסום על הממונה הארצי.

18. בדיקת המרשם

- (א) הוגשה בקשה לצו ירושה או לצו קיום, יברר הרשם לעניני ירושה במרשם הארצי אם נמסרה או הופקדה צוואה או אם נמסר או הופקד זכרון דברים על צוואה שבעל-פה.
- (ב) מצא הרשם לעניני ירושה כי מצויה צוואה בקשר לאותו עזבון, כאמור בתקנת משנה (א), ואין היא נושא הבקשה, ישלח הודעה בדואר רשום על דבר קיומה לזוכים על פיה ועל דבר הגשת הבקשה; בהודעה יצוין כי הזוכים רשאים להגיש כתב התנגדות לבקשה, בתוך ארבעה עשר ימים מיום המצאת ההודעה.

19. התנגדות לבקשה

סימן ב': העברת הבקשה לבית המשפט

(א) הרוצה להגיש התנגדות לבקשה יגיש לרשם לעניני ירושה כתב התנגדות, יפרט בה את נושא התנגדותו ונימוקיה, ויצרף אליה את כל המסמכים שעליהם היא מתבססת; העובדות הנטענות בכתב ההתנגדות יאומתו בתצהיר; לכתב ההתנגדות תצורף קבלה המעידה על תשלום האגרה שנקבעה, ויפוי כוח - אם המתנגד מיוצג על ידי עורך דין; המתנגד ימציא את כתב ההתנגדות האמור לבעלי הדין.

(ב) קבע רשם לעניני ירושה זמן להגשת התנגדויות, רשאי הוא לפי שיקול דעתו, להאריך מזמן לזמן, אף אם הסתיים הזמן שנקבע לכתחילה.

סימן ב': העברת הבקשה לבית המשפט

20. העברת תיק הבקשה

ראה הרשם כי נתקיים אחד מן התנאים הקבועים בסעיף 67א לחוק, יעביר את התיק על כל מצורפיו לבית המשפט המוסמך ויצרף אליו את פרטי המרשם הארצי הקשורים לענין.

21. סדר הדין בבקשה

(א) מגיש הבקשה לרשם לעניני ירושה יירשם כתובע והדין יתנהל בבית המשפט כמפורט להלן בתקנה זו:

(1) הוגשה התנגדות לבקשה או שראה היועץ המשפטי לממשלה או בא כוחו לנכון ליזום הליך לענין הבקשה, מגיש ההתנגדות או היועץ המשפטי לממשלה יירשם כנתבע בתובענה;

(2) לא היה נתבע בתובענה, יעיין בית המשפט בבקשה שהועברה אליו ורשאי הוא להזמין את הנוגעים בדבר לדין ולברר את העובדות הטעונות הוכחה גם אם לא נתבקש לעשות כן.

(ב) הודעה על תאריך הדין תומצא בדואר רשום לתובע, לנתבע ולמנהל העזבון אם נתמנה קודם לכן; הוגשה התנגדות, יצורף כתב ההתנגדות להודעה לתובע ולמנהל העזבון.

22. הודעת הרשם על הימצאותה של צוואה

סימן ג': מתן צו ירושה וצו קיום

הועברה בקשה לצו ירושה או לצו קיום לבית משפט, ולאחר מכן נמסרה צוואה לרשם לעניני ירושה, ישלח הרשם הודעה, בדואר רשום, על דבר קיומה של הצוואה לזוכים על פיה; בהודעה יצוין כי הזוכים רשאים להגיש כתב התנגדות לבקשה לבית המשפט שאליו הועברה הבקשה, בתוך ארבעה עשר ימים מיום המצאת ההודעה; העתק מההודעה ואישור על מסירתה יישלחו לבית המשפט.

סימן ג': מתן צו ירושה וצו קיום

23. מתן צו באין התנגדות

(א) לא הוגשה התנגדות בתוך המועד הקבוע בתקנה 17 או בתוך המועד הקבוע בתקנה 18(ב), לפי המאוחר מביניהם, ולא נתקיים תנאי מהתנאים האחרים המפורטים בסעיף 67א(א) לחוק, והרשם לעניני ירושה החליט לתת את הצו המבוקש, ייערך הצו לפי תקנה 24 והרשם יאשר אותו בחתימתו.

(ב) החליט בית המשפט לתת צו ירושה או צו קיום ולא הוגשה התנגדות בתוך המועד הקבוע בתקנה 22, ייערך הצו כאמור בתקנה 24, ובית המשפט יאשר אותו בחתימתו.

24. נוסח הצו

(תיקון התשס"א)

(א) צו ירושה ייערך לפי טופס 4 וצו קיום לפי טופס 5.

(א1) נתמנה מנהל עיזבון במועד מתן צו ירושה או צו קיום צוואה או עד לאותו מועד, יצוין הדבר בצו.

(ב) צו קיום יצהיר על תוקפה של הצוואה שהעתק מאושר ממנה מצורף לו; ביטל או תיקן בית המשפט הוראה מהוראות הצוואה יצוין זאת בצו; הוראה זו תחול גם על רשם לעניני ירושה לענין צוואה שתיקן.

(ג) ציווה המוריש חלק מנכסיו, רשאי הרשם לעניני ירושה או בית המשפט לכלול בצו אחד צו ירושה וצו קיום לפי טופס 6, ויחולו הוראות תקנת משנה (ב).

(ד) היה המנוח נספה כמשמעותו בחוק משפחות חיילים שנספו במערכה (תגמולים ושיקום), התש"י-1950, יצוין בצו הירושה או בצו הקיום "נפל" במקום "נפטר".

25. צו חלקי

הרשם לעניני ירושה או בית המשפט רשאי לתת צו ירושה או צו קיום על חלק מן העיזבון כל אימת שנראה לו כי מתן הצו אינו עשוי להשפיע על זכויות שעדיין לא נתבררו.

26. קיום צוואה פגומה

(תיקון התשפ"ד)

(א) קיים בית המשפט או הרשם לעניני ירושה צוואה בכתב יד על אף העדר חתימה או תאריך, או שקיים צוואה על אף פגם בחתימתם של המצווה או של העדים או בתאריך הצוואה או בהליכים המפורטים בסעיפים 20 עד 23 לחוק או בכשרותם של העדים, או שתיקן צוואה לפי סעיפים 30 ו-32 לחוק או שביטל הוראה מהוראותיה, תצוין העובדה בהחלטתו ויפורשו נימוקיה. (ב) תיקן הרשם לעניני ירושה צוואה לפי סעיף 32 לחוק תצוין העובדה בהחלטתו ויפורשו נימוקיה.

27. תיקון או ביטול צו

(תיקונים: התשס"א, התשפ"ד)

(א) המבקש תיקון או ביטול של צו ירושה או של צו קיום, יגיש בקשה בכתב לבית המשפט או לרשם לעניני ירושה שנתן את הצו; בבקשה יצוינו כתובות כל היורשים; העובדות הכלולות בבקשה יאומתו בתצהיר של המבקש ושל אדם אחר, אם קיימות עובדות הכלולות בבקשה שאינן בידיעתו האישית של המבקש; לבקשה יצורף אישור על תשלום האגרה שנקבעה. (ב) (1) המבקש ימציא עותק מן הבקשה לכל היורשים או הזוכים המופיעים בצו הירושה או צו הקיום, לפי העניין.

(2) היורשים או הזוכים כאמור רשאים להשיב לבקשה בתוך 14 ימים מיום שהומצאה להם.

(ב1) הוגשה בקשה לתיקון או לביטול של צו ירושה או של צו קיום צוואה שנתן הרשם לעניני ירושה, רשאי הוא להורות על עיכוב ביצוע של כל החלטה שנתן בקשר לעיזבון.

(ג) הבקשה תידון בפני בית המשפט או הרשם לעניני ירושה, לפי הענין, אולם אם הוגשה הבקשה לרשם לעניני ירושה, והוא ראה כי נתקיים אחד מן התנאים הקבועים בסעיף 67א(א) לחוק או אם ראה שלא להיזקק לבקשה לפי סעיף 72 לחוק, יעביר את הבקשה לבית המשפט כדי שידון בה; בית-המשפט רשאי שלא להיזקק לעובדה או לטענה שהמבקש יכול היה להביאה לפניו לפני מתן הצו, או שיכול היה להביאה לאחר מכן ולא עשה כן בהזדמנות הסבירה הראשונה.

(ד) הועברה הבקשה לבית המשפט, יראו את מגיש הבקשה כתובע ואת היורש כנתבע בתובענה.

(ה) החליט בית המשפט או הרשם לעניני ירושה לתקן או לבטל את הצו, ייתן צו מתוקן וישלח הודעה על כך לכל אחד מהצדדים; הודעה על תיקון הצו או ביטולו תישלח למרשם הארצי.

28. תובענה למזונות מן העזבון

(א) תובענה למזונות מן העזבון, שינויים או ביטולם, לרבות בקשת ביניים לקביעת מזונות זמניים, תוגש בכתב לבית המשפט.
(ב) בתובענה יצוין דבר זכותו של התובע למזונות מן העזבון ויפורשו בה, ככל האפשר, הפרטים המצוינים בסעיף 59 לחוק וכן פירוט הכנסות התובע בשנים עשר החודשים שקדמו להגשת התביעה; לתובענה יצורף תצהיר לשם אימות העובדות שעליהן היא מתבססת ויצורפו כל המסמכים התומכים בתובענה.

29. הזמנה וכתב הגנה

הוגשה תביעה למזונות מן העזבון, תומצא התביעה לכל הירושים לפי צו הירושה או למנהל העזבון, אם מונה, בצירוף הזמנה לפי טופס 7, להגיש כתב הגנה בתוך חמישה עשר ימים; לכתב ההגנה יצורף דוח על נכסי העזבון והכנסותיו ערוך בתצהיר בצירוף כל המסמכים התומכים בו.

30. הרחבת העזבון לצורכי מזונות

ראה בית המשפט כי יש לדון בהרחבת העזבון לצורכי מזונות, כאמור בסעיף 63 לחוק, יוזמן לדיון מי שעלול להיפגע על ידי ההחלטה והוא יצורף כנתבע.

פרק ז': הנהלת העזבון

31. בקשה למינוי מנהל עזבון

[[תיקונים: התשס"א, התשפ"ד (מס' 2)]]

(א) בקשה למינוי מנהל עזבון, לרבות מנהל עזבון זמני, תוגש בידי מעוניין, אם כל הצדדים הנוגעים לענין הסכימו לבקשה, לרשם לעניני ירושה המוסמך; ואולם הגשת בקשה למינוי מנהל עזבון לפי סעיף 81 לחוק, אינה טעונה הסכמת הנוגעים בדבר; באין הסכמה כאמור או אם הוגשה בקשה לצו ירושה או לצו קיום לרשם לעניני ירושה והועברה לבית המשפט, תוגש הבקשה בידי מעוניין בדבר לבית המשפט.

(ב) הבקשה תהיה ערוכה לפי טופס 8; העובדות המפורטות בה יאומתו בתצהיר ויצורפו אליה כל המסמכים הנדרשים לפי תקנות אלה.
(ג) (בוטל).

32. תוכן הבקשה

(א) המבקש יפרט בבקשתו את הטעמים שעל יסודם יש למנות מנהל עזבון ואת שמו ומענו של מנהל העזבון המוצע, אם הוצע.

(ב) היה ידוע למבקש כי המוריש קבע בצוואתו מבצע צוואה או מנהל עזבון, תצוין גם עובדה זו והבקשה לקיום הצוואה תלווה בבקשה למינוי כמנהל עזבון; התנגד המבקש למינוי יציין זאת בבקשה לקיום הצוואה ויפרט את נימוקיו להתנגדות.

33. התנגדות לבקשה

[[תיקון התשס"א]]

על בקשה למינוי מנהל עזבון בבית המשפט או אצל הרשם לעניני ירושה תחול תקנה 19, בשינויים המחויבים לפי הענין.

34. הסכמתו של מנהל העזבון

אדם העומד להתמנות מנהל עזבון יגיש הסכמתו למינוי או ימסרנה בעל פה לבית המשפט או לרשם לעניני ירושה, לפי הענין.

החליט בית המשפט או הרשם לעניני ירושה, לפי הענין, לחייב את מנהל העזבון במתן ערובה, תינתן הערובה לפי טופס 9.

36. הפקדת כספים

בית המשפט או הרשם לעניני ירושה, לפי הענין, רשאי להורות למבקש על הפקדת סכום כסף בבית המשפט לכיסוי שכרו של מנהל העזבון והוצאותיו.

37. מינוי מנהל עזבון

(תיקון התשס"א)

(א) ראה הרשם לעניני ירושה או בית המשפט כי יש צורך במינוי מנהל עזבון או מינוי מנהל עזבון זמני (להלן - מנהל עזבון), ימנה מנהל עזבון בצו ערוך לפי טופס 10; לא צוינה בצו תקופת המינוי, תהא תקופת מינויו של מנהל עזבון שנתיים ושל מנהל עזבון זמני שישה חודשים.

(ב) (בטלה).

(ג) על פי בקשת מנהל העזבון רשאי בית המשפט, מטעמים מיוחדים שיירשמו, להאריך את התקופות האמורות בתקנת משנה (א).

(ד) צמצם בית המשפט או הרשם לעניני ירושה את תפקידיו של מנהל העזבון או הרחיבם, או קבע פעולות הטעונות אישורו, יצוין הדבר בצו; היה המינוי למנהל עזבון זמני, ייקבעו בצו סמכויותיו ותפקידיו.

(ה) מזכירות בית המשפט או מזכירות הרשם לעניני ירושה, תמציא לאפוטרופוס הכללי עותק מכל צו מינוי לפי תקנה זו וכן מכל צו להארכת תוקפו.

(ו) מינה בית דין מנהל עזבון, תמציא מזכירות בית הדין העתק מצו המינוי לאפוטרופוס הכללי.

38. פרטת נכסי העיזבון

(תיקון התשפ"ד)

מנהל העיזבון יערוך פרטה כאמור בסעיף 84 לפי טופס 11 ויפעל לפי ההוראות שלהלן:

(1) במקרים המנויים בתוספת השנייה לחוק - יגיש את הפרטה, את תוספת הפרטה, השומה והדוחות האמורים בסעיפים 84, 85 ו-86 לחוק, בהתאמה, באופן מקוון לאפוטרופוס הכללי, לשם בדיקתם, ועם קבלת אישור על הגשתם כאמור - יגישם גם ליורשים;

(2) במקרים שאינם מנויים בתוספת השנייה לחוק - יגיש את הפרטה או את תוספת הפרטה, לפי העניין, ליורשים, לאחר שמסר אותה באופן מקוון לאפוטרופוס הכללי לשם תיעוד, בצירוף אישור מסירתה כאמור.

39. ציון תפקידו של מנהל העזבון וחובותיו

(א) בכל מסמך, הליך משפטי או פעולה של מנהל עזבון, מכוח תפקידו, יצוין שהוא פועל כמנהל עזבון של פלוני, ואם היה מנהל עזבון זמני תצוין עובדה זו.

(ב) משנדע למנהל העזבון שיש בעזבון מקרקעין או נכסים אחרים שמתנהלים לגביהם על פי כל דין פנקסים המשמשים לרישום זכויות בעלות, ידאג שתירשם בהם הערה על מינוי מנהל עזבון; הממונה על הרישום האמור ירשום הערה כנדרש משהוגש לו צו המינוי.

(ג) מנהל העזבון יפתח חשבון בבנק על שם העזבון ויפקיד בו כספים מכוח תפקידו, ככל האפשר בתכוף לאחר קבלתם, ולא יחזיק את כספי העזבון בחשבון הפרטי.

(ד) מנהל העזבון יפקיד על קיום אסמכתה לכל הוצאה והכנסה, חוץ מסכומים קטנים שלפי הנוהג אין להם קבלות.

[תיקונים: התשס"א, התשס"א (מס' 3), התשפ"ד (מס' 2)]

(א) בקשה של מנהל עזבון למתן הוראות מבית המשפט בדבר הנוגע למילוי תפקידו תוגש בכתב בצירוף תצהיר.
 (1א) מינה הרשם לעניני ירושה מנהל עזבון, יצרף מנהל העיזבון או מעוניין בדבר, לבקשתו הראשונה מבית המשפט, גם את צו מינוי מנהל העיזבון, ומזכירות בית המשפט תפתח תיק עיזבון שאליו יצורף הצו וכל בקשה שתוגש לבית המשפט בקשר לעיזבון.
 (ב) בכל מקרה שבו מתקיימת נסיבה מהנסיבות המפורטות להלן, תצוין הנסיבה האמורה בהבלטה במשפט הפתיחה בבקשה למתן הוראות:

- (1) הבקשה הוגשה בידי מנהל עיזבון זמני;
 - (2) העיזבון שאליו נוגעת הבקשה כולל רכוש או זכויות של קטין, אדם שהאפוטרופוס הכללי מנהל את רכושו, נעדר, אדם שמונה לו אפוטרופוס או ממנה בייפוי כוח מתמשך שנכנס לתוקף;
 - (3) הייתה בצוואה שאליה נוגעת הבקשה הוראה על הקמת הקדש ציבורי או המייעדת את נכסי העיזבון, כולם או חלקם, לקידום עניין ציבורי.
- (ג) לכל בקשה למתן הוראות בנוגע לנכסים יש לצרף את המסמכים המעידים על הזכויות הקיימות בהם או העתקים מאושרים מהם, אולם רשאי בית המשפט לפטור מהגשת המסמכים האמורים אם הוא סבור כי אין צורך בהם לשם מתן ההוראות.
- (ד) בבקשת מנהל עזבון לפי תקנה זו, יהיו כל היורשים משיבים, אולם רשאי בית המשפט, בנסיבות מיוחדות, לפטור מחובת המצאת הבקשה למשיב פלוני; צורפה הסכמתו של יורש לבקשה, אין צורך להמציאה לו ולהזמין לדיון, אלא אם כן הורה על כך בית המשפט.
- (ה) (בוטלה).
- (ו) בית המשפט רשאי, כאמור בסעיף 83 לחוק, ליתן הוראות למנהל עזבון אף בלא שהוגשה בקשה בדרך האמורה בתקנה זו.

41. הגשת דוחות

[תיקון התשפ"ד (מס' 2)]

(א) דוחות של מנהל עיזבון יוגשו ליורשים לפי טופס 12 שבתוספת הראשונה.
 (ב) במקרים המנויים בתוספת השנייה לחוק, יגיש מנהל העיזבון, באופן מקוון, את הדוחות כאמור בתקנת משנה (א) גם לאפוטרופוס הכללי לשם בדיקתם.

41א הודעה על שינוי

[תיקון התשפ"ד (מס' 2)]

. חל שינוי בנסיבות ניהול העיזבון לאחר מועד מינוי מנהל העיזבון שבעקבותיו קמה חובה למנהל העיזבון לדווח לאפוטרופוס הכללי לפי סעיף 87 לחוק, יודיע מנהל העיזבון לאפוטרופוס הכללי על השינוי שחל; נמסרה הודעה כאמור, יחולו הוראות תקנות 38(1) ו-41(ב).

42. אכיפת תשלום

מנהל עזבון האחראי לנזק שנגרם עקב הפרת חובתו כמנהל עזבון ובית המשפט לא פטרו מאחריותו זו, כולה או מקצתה,

רשאי בית המשפט להורות על עיקול נכסיו, למכרם ולהשתמש בדמי המכר לסילוק כל סכום המגיע ממנהל העזבון או לכיסוי כל הפסד שגרם, ואת היתרה ישלם למנהל העזבון.

43 -

44.

(בוטלו).

45. משיבים בבקשות

(א) נתמנה מנהל עזבון, יומצא לו עותק מכל בקשה שתוגש לפי תקנות אלה, ודינו כדין משיב.
(ב) לא נתמנה מנהל עזבון, יומצא עותק מכל בקשה, ככל האפשר, ליורשים ולצדדים הנוגעים בדבר, ודינם כדין משיבים; אולם רשאי בית המשפט אם ראה את הדבר לנכון, לפטור מהמצאה למשיבים או לאחדים מהם.

פרק 1ז: פסיקת שכר טרחה של מנהל עיזבון ואישור על סיום תפקידו

45א. בקשה לפסיקת שכר טרחה ואישור על סיום תפקיד

[תיקונים: התשס"א (מס' 3), התשפ"ד (מס' 2)]

(א) סיים מנהל עיזבון את תפקידו בניהול עיזבון, כאמור בסעיף 82 לחוק, יגיש לבית המשפט בקשה לפסיקת שכר טרחה ולקבלת אישור על סיום תפקידו כמנהל עיזבון. המשיבים לבקשה יהיו היורשים.
(ב) בבקשה יפרט מנהל העיזבון, בין השאר, את שווי נכסי העיזבון, לפי תקנה 245, את הפעולות שביצע בניהול העיזבון, את גובה השכר שהוא מבקש ואת דרך חישובו.
(ג) במקרים המנויים בתוספת השנייה לחוק, האפוטרופוס הכללי יהיה משיב נוסף לבקשה ובית המשפט לא ידון בבקשה לפי תקנת משנה (א) בטרם קיבל הודעה מהאפוטרופוס הכללי בדבר בדיקת הפרטה והדינים והחשבונות הסופיים, אלא אם כן חלפו שבעים וחמישה ימים מיום שהוגשו הדינים והחשבונות הסופיים לאפוטרופוס הכללי.
(ד) הוראות תקנה 40(ד) יחולו גם על בקשה לפי פרק זה.

45ב. קביעת השכר

[תיקון התשס"א (מס' 3)]

(א) בית המשפט יקבע למנהל העיזבון שכר בעד מילוי תפקידו כמנהל עיזבון ועשיית הפעולות שבסמכותו, שלא יעלה על 3% משווי העיזבון; השכר ייקבע בהתחשב, בין השאר, בשווי הכולל של נכסי העיזבון, בסוג הנכסים שבעיזבון, בטיב הפעולות שביצע מנהל העיזבון ובהיקפן, וכן בהתחשב בפעולות שביצע מנהל העיזבון שקדם לו, אם היה כזה, ובשכר שנפסק לו.
(ב) כלל ניהול העיזבון פעולות חריגות או שנדרש מאמץ מיוחד לביצוע תפקידו הרגילים של מנהל העיזבון, רשאי בית המשפט להגדיל את שכרו ובלבר שהשכר שייקבע לא יעלה על 4% משווי העיזבון.
(ג) לשכר הטרחה שיקבע בית המשפט לפי תקנות אלה ייוסף מס ערך מוסף.

45ג. מה כולל שכר מנהל עיזבון

[תיקון התשס"א (מס' 3)]

(א) שכר מנהל עיזבון כולל שכר בעד כל הפעולות הרגילות הכרוכות בניהול העיזבון, לרבות בעד הגשת בקשות למינוי מנהל עיזבון, למתן הוראות, לפסיקת שכר טרחה ולאישור על סיום תפקידו והוא אינו כולל שכר בעד הגשת בקשות לצו ירושה ולצו

קיום צוואה.

(ב) שכר מנהל עיזבון כולל החזר ההוצאות השוטפות הרגילות הכרוכות בניהול העיזבון; מנהל עיזבון רשאי לנכות מהעיזבון הוצאות אחרות שהוציא בקשר לעיזבון, כפי שיאשר בית המשפט, ורשאי הוא להגיש לבית המשפט בקשה לקבלת אישור מראש להוצאה מיוחדת שהוא עומד להוציא.

(ג) בית המשפט רשאי לפסוק למנהל עיזבון שכר נפרד בעד שירותים מקצועיים שנתן בתחום מקצועו בקשר לעיזבון, וכן רשאי הוא להתיר לו לנכות מהעיזבון הוצאות בעד שירותים מקצועיים שקיבל בקשר לעיזבון, אשר אינם כלולים בתקנות משנה (א) ו-(ב).

(ד) שכר שייפסק או שיותר בניכוי לפי תקנת משנה (ג) לא יעלה על התעריף המינימלי הקיים או המומלץ במקצועו של נתן השירות המקצועי, אלא אם כן אישר זאת בית המשפט מראש.

45. המועד לפסיקת השכר

[תיקון התשס"א (מס' 3)]

(א) בית המשפט יפסוק את שכרו של מנהל העיזבון בתום ניהול העיזבון.

(ב) נמשך ניהול העיזבון זמן רב או שהוא כרוך בהשקעת עבודה מרובה, רשאי בית המשפט לפסוק למנהל עיזבון שכר חלקי, על חשבון השכר הכולל, שלא יעלה על 2% משווי נכסי העיזבון, על פי הפרטה ותוספת הפרטה, אם הוגשה.

45. כמה מנהלי עיזבון

[תיקון התשס"א (מס' 3)]

(א) השכר שיפסוק בית המשפט בעד ניהול עיזבון לא יושפע מכך שיש לעיזבון כמה מנהלי עיזבון.

(ב) היו לעיזבון כמה מנהלי עיזבון, יחולק השכר ביניהם על פי הסכמתם או על פי קביעת בית המשפט.

45. מנהל עיזבון במקום מנהל קודם

[תיקון התשס"א (מס' 3)]

מינה בית המשפט מנהל עיזבון, במקום מנהל עיזבון קודם, קבוע או זמני, או לאחר תום כהונת מנהל עיזבון קודם שנפסק שכרו, לא יעלה שכרם הכולל של מנהלי העיזבון על השכר האמור בתקנה 45ב(ב).

45. שווי העיזבון

[תיקון התשס"א (מס' 3)]

(א) נכסי העיזבון לצורך קביעת שווי העיזבון הם כל אותם נכסים שהיו בעיזבון במועד פטירת המוריש או שנוספו לאחר מכן, על פי הפרטה ותוספת הפרטה, אם הוגשה.

(ב) לצורך קביעת שכר טרחת מנהל העיזבון ייקבע שוויים של נכסי העיזבון כדלקמן:

(1) נכסים כספיים - השווי ביום פטירת המוריש בצירוף הפרשי הצמדה בשיעור עליית מדד המחירים לצרכן (להלן - המדד) שפורסם לאחרונה לפני יום הגשת הבקשה לפסיקת שכר טרחה, לעומת המדד שפורסם לאחרונה לפני יום פטירת המוריש;

(2) נכסים אחרים - השווי ביום מימושם או ביום חלוקתם ליורשים בלא מימוש, לפי הענין, בצירוף הפרשי הצמדה בשיעור עליית המדד שפורסם לאחרונה לפני יום הגשת הבקשה לפסיקת שכר טרחה, לעומת המדד שפורסם לאחרונה לפני יום המימוש או יום החלוקה ליורשים בלא מימוש, לפי הענין.

פרק ח': ערעור על החלטת רשם לעניני ירושה

46. המועד להגשת ערעור

המועד להגשת ערעור על החלטת רשם לעניני ירושה הוא חמישה עשר ימים מיום המצאת ההחלטה; הערעור יוגש לבית המשפט המוסמך.

47. עיכוב ביצוע

הרשם לעניני ירושה שנתן החלטה רשאי להורות על עיכוב ביצוע החלטתו עד להכרעה בערעור או לתקופה קצרה ממנה, אם הוגשה לו על כך בקשה בכל עת שלאחר ההחלטה ועד לגמר הדיון בערעור או עד תום המועד להגשתו, הכל לפי התאריך המאוחר יותר; הוגשה הבקשה לאחר שימוע ההחלטה, ידון בה הרשם אף בלי שניתנה הודעה מראש עליה.

פרק ט': הגשת בקשה לצו ירושה או לצו קיום בבית דין דתי

48. הגשת בקשה לבית דין דתי

[[תיקונים: התשס"א, התשפ"ד (מס' 2)]]

(א) על בקשה לצו ירושה או לצו קיום בבית דין דתי, יחולו תקנות 10(א), 14, 16, 17, 19, 24, 25, 27, 28, 29 ו-30 בשינויים המחויבים לפי הענין. ואולם על אף האמור בתקנה 14, תקובל בקשה לצו ירושה בבית דין דתי גם אם לא מולא חלק ד בטופס 1.

(ב) נוסף על האמור בתקנת משנה (א), לא תקובל בבית דין דתי בקשה אלא אם כן צורפו אליה:

- (1) הסכמות כל הצדדים הנוגעים בדבר לשיפוט בית הדין הדתי, בתצהיר;
- (2) החלטת רשם לעניני ירושה או בית משפט, לפי הענין, לפי סעיף 68(א) לחוק, בענין הוכחת מותו של אדם או זמן מותו שלא על ידי תעודת פטירה או הצהרת מוות;
- (3) החלטת בית משפט או הרשם לעניני ירושה לפי סעיף 68(ב) לחוק, להתיר הוכחת צוואה בהגשת העתק או באופן אחר.

(ג) קיבל בית הדין בקשה לצו ירושה או צו קיום, ישלח הודעה על קבלתה למרשם הארצי בציון כל הפרטים הנדרשים לפי תקנה 4(ב). הממונה הארצי ישלח לבית הדין הדתי את כל פרטי המרשם הארצי הנוגעים לאותו עזבון.

49. הודעת הרשם בדבר הימצאותה של צוואה

הוגשה בקשה לצו ירושה או לצו קיום לבית דין דתי, ולאחר מכן נמסרה צוואה לרשם לעניני ירושה, ישלח הרשם הודעה בדואר רשום על דבר קיומה של הצוואה לזוכים על פיה; בהודעה יצוין כי הזוכים רשאים להגיש כתב התנגדות לבקשה לבית הדין שלו הוגשה, בתוך ארבעה עשר ימים מיום המצאת ההודעה; העתק מההודעה ואישור על מסירתה יישלחו לבית הדין הדתי.

50. מתן הצו

(א) הוגשה התנגדות לבקשה לצו ירושה או לצו קיום ואין בה הסכמה לסמכות השיפוט של בית הדין - ימחק בית הדין את הבקשה.

(ב) לא הוגשה התנגדות בתוך המועדים הקבועים בתקנה 17 או 49, לפי המאוחר מביניהם, רשאי בית הדין ליתן את הצו המבוקש.

51. מנהל עזבון שמונה בידי בית דין דתי

הוראות פרק ז יחולו, בשינויים המחויבים, גם על מנהל עזבון שמינה בית דין דתי.

פרק ט'1: הליך חלופי לסילוק חובות מכספי העיזבון

51א. פנייה במסמך אלקטרוני

[תיקון התשע"ט (מס' 2)]

פנייה לגביית חוב לפי סעיף 125ג לחוק, יכול שתיערך במסמך אלקטרוני ויחול לעניין זה סעיף 12ב(ד)(1) ו-(ו) לפקודת המסים (גבייה) או תקנה 7 לתקנות המרכז לגביית קנסות, אגרות והוצאות, התשנ"ו-1996, לפי העניין ובשינויים המחויבים; לעניין זה, "מסמך אלקטרוני" - כהגדרתו בסעיף 12ב(א) לפקודת המסים (גבייה).

51ב. אופן פרסום ומשלוח הודעה על כוונה לבצע פנייה לגביית חוב

[תיקון התשע"ט (מס' 2)]

(א) הודעה של רשות לפי סעיף 125ד לחוק תהיה ערוכה לפי טופס 14 שבתוספת הראשונה.
(ב) הממונה על הגבייה ברשות יפרסם הודעה כאמור בסעיף קטן (א) באתר האינטרנט של הרשות, במיקום ייעודי לפרסומים כאמור.
(ג) אדם שסבר כי פרטי הודעה שפורסמה לפי תקנה זו אינם נכונים, רשאי לפנות לממונה על הגבייה ברשות שפרסמה את ההודעה בבקשה לתקן את המידע או למחוק אותו; בבקשה כאמור יפרט הפונה את הזיקה שלו לעיזבון ואת טיעונו בצירוף אסמכתאות.

51ג. פרסום באתר האינטרנט של הממונה הארצי

[תיקון התשע"ט (מס' 2)]

(א) הממונה על הגבייה ברשות יעדכן את הממונה הארצי על הודעה שפרסם כאמור בתקנה 51ב באופן מקוון באמצעות מערכת ממוחשבת כפי שיוזמה הממונה הארצי.
(ב) כל אדם רשאי לבצע באתר האינטרנט של הממונה הארצי בדיקה של הודעות שפורסמו כאמור בתקנה 51ב בדרך של שאילתה לפי מספר תעודת הזהות של המנוח.

51ד. אופן הגשת התנגדות לגביית חוב חלוט מכספי העיזבון

[תיקון התשע"ט (מס' 2)]

(א) נושה המבקש להגיש התנגדות לפי סעיף 125ה לחוק יצרף להתנגדות העתק מהבקשה לביצוע פסק דין נגד החייב שהוגשה ללשכת ההוצאה לפועל או העתק מהבקשה לצו למינוי מנהל עיזבון לעיזבון החייב שהוגשה לבית משפט או לרשם לענייני ירושה, לפי העניין; בהתנגדות יציין הנושה את גובה החוב של העיזבון לטובתו.
(ב) יורש המבקש להגיש התנגדות לפי סעיף 125ה לחוק יצרף להתנגדות העתק מהבקשה לצו ירושה, לצו קיום צוואה או לצו למינוי מנהל עיזבון שהוגשה לבית משפט או לרשם לענייני ירושה, לפי העניין.

פרק י': שונות

52. המצאה בדואר

כל מסמך ששלח בית משפט, בית דין או רשם לענייני ירושה, בדואר רשום, לפי המען הרשום במרשם האוכלוסין, או לפי המען של צד לבקשה או לתובענה או של בא כוחו, המצוי במסמך שהוגש לבית המשפט, לבית הדין או לרשם לענייני ירושה,

53. בירור עובדות

בבדיקת בקשה לצו ירושה או לצו קיום רשאי בית המשפט, בית הדין הדתי או הרשם לעניני ירושה, לפי הענין, לברר את העובדות המצוינות בתצהירים ורשאי הוא להזמין את המצהירים ולחקרם.

54. המצאה ליועץ המשפטי לממשלה

[תיקונים: התשס"א (מס' 3), התשע"ו, התשפ"ד (מס' 2)]

(א) העתק מכל בקשה או תובענה לצו ירושה, לצו קיום, להוכחת צוואה, להוכחת מותו של אדם וזמן מותו, למינוי מנהל עזבון, לתיקון או ביטול של צו ירושה או צו קיום המוגשים לבית משפט, לבית משפט או לבית דין דתי, יומצא לבא כוחו של היועץ המשפטי לממשלה, במשרד האפוטרופוס הכללי שבאזור פעולתו של הרשם לעניני ירושה המוסמך. במקרים המנויים בתוספת השנייה לחוק, יומצאו כאמור, גם בקשות למתן הוראות למנהל עזבון, לקביעת שכר טרחה והוצאות של מנהל עזבון ואישור על סיום תפקידו, לרבות קביעת שכר ביניים.

(א1) העתק מבקשה או תובענה כמפורט להלן, המוגשות לרשם לעניני ירושה, יומצא לבא כוחו של היועץ המשפטי לממשלה, במשרד האפוטרופוס הכללי שבאזור פעולתו של הרשם, בכל אחד מאלה:

(1) בקשה או תובענה לצו קיום צוואה המייעדת את נכסי העזבון, כולם או חלקם, לקידום ענין ציבורי, או

המקימה הקדש ציבורי כמשמעותו בחוק הנאמנות, התשל"ט-1979;

(2) בקשה או תובענה לצו קיום צוואה בעל פה כמשמעותה בסעיף 23 לחוק;

(3) בקשה או תובענה לצו קיום צוואה על אף פגם או חסר בצורתה כמשמעותם בסעיף 25 לחוק;

(4) כל בקשה או תובענה בעניני ירושה, אם -

(א) מי מבין היורשים, הזוכים, או המבקשים להסתלק מחלקם בעזבון, לפי הענין, הוא נעדר, אדם שמונה

לו אפוטרופוס או מי שהוגשה לבית המשפט בקשה למנות לו אפוטרופוס כאמור, וכן ממנה בייפוי כוח

מתמשך שנכנס לתוקף;

(ב) אין בין היורשים או הזוכים על פי הצוואה, לפי הענין, מי שנמנה על ילדי המוריש, צאצאיהם, הורי

המוריש וצאצאיהם או בן זוגו של המוריש.

(ב) הודיע היועץ המשפטי לממשלה או בא כוחו בתוך ארבעים וחמישה ימים מיום שהומצא לו העתק הבקשה או התובענה

שברצונו להתייצב או לטעון בענין - יקבע בית המשפט או בית הדין מועד לדיון ויזמין את היועץ המשפטי לממשלה או את בא כוחו לדיון.

(ג) ראה היועץ המשפטי לממשלה או בא כוחו כי מפאת צורך בחקירה או בבדיקה נוספת של הבקשה או התובענה תידרש

תקופת זמן נוספת לשם קביעת עמדתו, יודיע על כך בכתב לבית המשפט, לבית הדין או לרשם לעניני ירושה, לפי הענין,

לפני עבור המועד האמור בתקנת משנה (ב), ובית המשפט, בית הדין או הרשם לעניני ירושה, לפי הענין, רשאי להאריך את

המועד הקבוע בתקנת משנה (ב) מטעמים מיוחדים שיירשמו.

(ד) הרשם לעניני ירושה רשאי, מטעמים מיוחדים שיירשמו, להורות על העברת בקשה או תובענה שהובאה לפניו לתגובת

בא כוחו של היועץ המשפטי לממשלה אף אם לא התקיימו הוראות תקנת משנה (א1), ויחולו הוראות תקנות משנה (ב) ו-

(ג).

(ה) הועברה בקשה לתגובת בא כוח היועץ המשפטי לממשלה בהתאם לתקנות משנה (א1) או (ד), והורה הרשם לעניני

ירושה על העברת הבקשה לבית המשפט לפי סעיף 67 לחוק, יגיש בא כוח היועץ המשפטי לממשלה את תגובתו ישירות

לבית המשפט שאליו הועברה הבקשה כאמור.

(תיקונים: התשס"א, התשס"ג)

היה מסמך המוגש לרשם לעניני ירושה או לבית המשפט כתוב בשפה זרה, למעט השפה האנגלית, יצורף לו תרגום לעברית או לערבית, מאושר בידי נוטריון ואולם רשאי הרשם או בית המשפט להורות על צירוף תרגום גם למסמך הכתוב בשפה האנגלית.

54.ב. חוסר מעש

(תיקון התשס"א)

נבצר מרשם לעניני ירושה לדון בבקשה שהוגשה לו, מחמת חוסר מעש מצד המבקשים, רשאי הוא ליתן הודעה למבקשים לבוא וליתן טעם מדוע לא תימחק הבקשה; לא ניתן טעם להנחת דעתו של הרשם - תימחק הבקשה.

55. תחילה

תחילתן של תקנות אלה ביום י' באלול התשנ"ח (1 בספטמבר 1998).

56. הוראות מעבר

[תיקון התשפ"ד (מס' 2)]

(א) תובענה בעניני ירושה שהוגשה לבית משפט מחוזי לפי תחילתן של תקנות אלה, תידון בבית המשפט שאליו הוגשה; תובענה נוספת בעניני ירושה, בענין אותו עזבון, תוגש גם לאחר תחילתן של תקנות אלה, לבית המשפט המחוזי שאליו הוגשה התובענה לראשונה; בתקנת משנה זו, "תובענה" - למעט בקשה לצו ירושה או לצו קיום.

(ב) הוגשה תובענה בענין עזבון מסוים לבית משפט מחוזי, והוגשה לאחר מכן, לענין אותו עזבון, תובענה לבית משפט מחוזי אחר, יעביר בית המשפט המחוזי האחר את התיק לבית המשפט שאליו הוגשה הבקשה לראשונה.

(ג) על תובענות לפי תקנה זו יחולו תקנות 15, 16, 17, 18, 19, 23, 24, 25, 26, 27, 53 ו-54 ופרקים ו' ו-ז'.

(ד) על הדיון בתובענות לפי תקנה זו יחולו תקנות סדר הדין האזרחי, התשע"ט-2018, אם אין בהן סתירה לתקנה זו.

5 תוספת ראשונה

תוספת שנייה

(תקנה 14(ד))

1. בקשה לצו ירושה שמגישים ילדי המוריש וצאצאיהם או הוריו וצאצאיהם או מי שהיה במות המוריש בן-זוג;

2. בקשה לצו קיום.

ב' באלול התשנ"ח (24 באוגוסט 1998)

אביגדור קהלני

השר לבטחון פנים

ממלא מקום שר המשפטים

ק"ת 6089, התשס"א (22.2.2001), עמ' 476 [התשס"א (מס' 2)];

ק"ת 6110, התשס"א (19.6.2001), עמ' 866 [התשס"א (מס' 3)];

ק"ת 6240, התשס"ג (27.5.2003), עמ' 710;

ק"ת 6254, התשס"ג (6.8.2003), עמ' 880 [התשס"ג (מס' 2)];

ק"ת 7352, התשע"ד (10.3.2014), עמ' 928;

ק"ת 7428, התשע"ה (1.10.2014), עמ' 2;

ק"ת 7434, התשע"ה (5.11.2014), עמ' 46 [התשע"ה (מס' 2)] (ת"ט בק"ת 7438, התשע"ה, עמ' 80);

ק"ת 7438, התשע"ה (11.11.2014), עמ' 74 [התשע"ה (מס' 3)];

ק"ת 7441, התשע"ה (19.11.2014), עמ' 210 [התשע"ה (מס' 4)];

ק"ת 7701, התשע"ו (9.8.2016), עמ' 1806;

ק"ת 8143, התשע"ט (31.1.2019), עמ' 1764;

ק"ת 8268, התשע"ט (3.9.2019), עמ' 3896 [התשע"ט (מס' 2)];

ק"ת 8415, התש"ף (25.3.2020), עמ' 878;

ק"ת 8552, התש"ף (13.5.2020), עמ' 1374 [התש"ף (מס' 2)];

ק"ת 8693, התש"ף (13.8.2020), עמ' 1984 [התש"ף (מס' 3)];

ק"ת 9241, התשפ"א (4.3.2021), עמ' 2402;

ק"ת 10796, התשפ"ד (21.9.2023), עמ' 40;

ק"ת 11213, התשפ"ד (19.3.2024), עמ' 1964 [התשפ"ד (מס' 2)] (ת"ט בק"ת 11399, התשפ"ד, עמ' 3163).

[2.] נוסח זה של תקנה 6 חל על צוואות שהופקדו לאחר יום 3.8.19. על אלה שהופקדו עד התאריך האמור חל הנוסח המופיע מיד לאחר תקנה זו. ראו גם הוראות מעבר בסעיף 4 לתיקון התשע"ט.

[3.] נוסח זה של תקנה 6 חל על צוואות שהופקדו עד יום 3.8.19. על אלה שהופקדו לאחר מכן - ראו נוסח תקנה 6 המופיע לפני תקנה זו. ראו גם הוראות מעבר בסעיף 4 לתיקון התשע"ט.

[4.] על פי תיקון התשס"א, המילים "לבית המשפט" היו אמורות, כנראה בטעות, להימחק.

1. התוספת, הכוללת טפסים שונים, הושמטה ע"י מערכת "דינים".

//